

ZADEVA: Simulaciji o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta Občine Ribnica na Pohorju

V nadaljevanju predstavljamo dopis ministrstva za javno upravo, v katerem nas opozarjajo na neustavnost našega odloka o določitvi volilnih enot, glede enakosti volilne pravice.

Številka: 037-1/2024-3130-51

Datum: 10. 1. 2024

Zadeva: Obvestilo glede nespoštovanja načela enakosti volilne pravice pri določanju volilnih enot za volitve v občinski svet

Spoštovani,

Ministrstvo za javno upravo je izvedlo analizo glede spoštovanja načela splošne in enake volilne pravice pri določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta, na podlagi katere je v nekaterih občinah, med drugim tudi v vaši, ugotovilo, da so odstopanja od temeljne zahteve, ki izhaja iz načela enakosti volilne pravice in izrecne zahteve prvega odstavka 20. člena Zakona o lokalnih volitvah (v nadaljevanju: ZLV)¹ bistvene in pomenijo kršitev tako 20. člena ZLV kot poseg v enakost volilne pravice.

Ustava Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava)² v 43. členu ureja načelo enake in splošne volilne pravice. Enakost volilne pravice pomeni enako vrednost glasu vsakega volivca, zaradi česar se pri oblikovanju volilnih enot upošteva načelo, da se en član predstavniškega telesa voli na približno enako število prebivalcev oziroma volilnih upravičencev. ZLV v 20. členu določa, da se volilne enote oblikujejo tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev. Občinski svet sprejme odlok s katerim določi volilne enote za volitve članov v predstavniških in individualno voljenih organih lokalnih skupnosti, odlok pa mora biti skladen tako s tretjim odstavkom 153. člena Ustave kot tudi z določbami ZLV.

Kodeks dobre prakse v volilnih zadevah³ določa, da je največji odmik od matematične enakosti odvisen od individualne situacije, vendar lahko ta le redko preseže 10% in nikoli 15%, razen v izjemnih primerih.⁴ Ustavno sodišče je že presojalo skladnost odlokov o določitvi volilnih enot za volitve članov v predstavniških organih lokalne skupnosti, pri čemer je v zadevi U-I-319/98 ugotovilo neustavnost odloka, ki je določal odstopanje 33,3% navzgor in 26% navzdol od matematične enakosti v občini, v odločbi U-I-326/02 pa je Ustavno sodišče ugotovilo neustavnost odloka pri razmerju 1,55 : 1 med velikostjo najmanjše in največje volilne enote oz. odmik od matematične enakosti 28,66 % navzgor in 16,89 % navzdol od matematične enakosti volilnih enot.

Na podlagi vašega odloka o določitvi volilnih enot v občini je Občina Ribnica na Pohorju za potrebe volitev članov občinskega sveta razdeljena v 4 volilne enote, pri čemer se v prvi volilni enoti voli 2 člana občinskega sveta, v drugi in tretji volilni enoti 3 člane občinskega sveta, v četrti volilni enoti pa enega člana občinskega sveta. Iz podatkov, pridobljenih s spletne strani Ministrstva za notranje zadeve je razvidno, da je število volilnih upravičencev v prvi volilni enoti 188, v drugi volilni enoti je število volilnih upravičencev 335, v tretji volilni enoti je 383 volilnih upravičencev, v četrti volilni enoti pa 58 volilnih upravičencev. Na podlagi omenjenih podatkov

znaša idealno število volivcev na posameznega svetnika 107, kar pomeni, da je delež odstopanja od matematične enakosti v tretji volilni enoti 19% navzgor, v četrti volilni enoti pa 45 % navzdol. Iz navedenih podatkov je razvidno, da predstavljajo odstopanja od matematične enakosti volilnih enot v občini odmik za več kot 10%, kar pomeni, da lahko predstavlja takšna ureditev kršitev načela enakosti volilne pravice, zato vam predlagamo, da ugotovljene nepravilnosti v roku šestih mesecev odpravite in nas o načinu odprave nepravilnosti tudi obvestite.

OBRAZLOŽITEV NOVE UREDITVE:

Da bi odpravili nepravilnosti obstajata dve možnosti. Prva je, da bi občinski svet sestavljalo 7 svetnic oziroma svetnikov, ki bi jih volili v eni volilni enoti.

Druga možnost pa je, da imamo tri volilne enote, kjer bi volili v Ribnici na Pohorju 3 svetnice oziroma svetnike, v Josipdolu prav tako 3 svetnice oziroma svetnike, v Hudem Kotu pa 2 svetnici oziroma svetnika. Na ta način bi bila razlika 1,1, kar bi zadostilo ustavni določbi, ki določa, da razlika ne sme biti višja kot 1,8.

V tem načinu je povprečje prebivalcev na enega svetnika oziroma svetnico 142,8 glasov. V Hudem Kotu je to 153,5 ali 107,49% glasov, v Ribnici na Pohorju 143,6 ali 100,56 % glasov, v Josipdolu pa 135 ali 94,49 % glasov.

Volilne enote se oblikujejo tako, da se en član občinskega sveta, ki šteje 8 članov voli na približno enako število prebivalcev.

I. VOLILNA ENOTA obsega območje: Hudi Kot - del (od hišne št. 32-125), Zgornja Orlica.

V I. volilni enoti voli se volita 2 (dva) člana občinskega sveta.

II. VOLILNA ENOTA obsega območje: naselje Josipdol, naselje Zgornji Lehen na Pohorju, Ribnica na Pohorju - del (hišna št. 102), Hudi Kot - del (hišna št. 7).

V II. volilni enoti se volijo 3 (trije) člani občinskega sveta.

III. VOLILNA ENOTA obsega območje: Ribnica na Pohorju - del (od hišne št. 1-101 in od hišne št. 103-155), Hudi Kot - del (od hišne št. 1-6 in 8-31), Zgornji Janževski Vrh.

V III. Volilni enoti se volijo 3 (trije) člani občinskega sveta.

Volišča določi Občinska volilna komisija na osnovi Zakona o lokalnih volitvah.

Srečko Geč
župan